

Maciej Kassner *Racjonalność i życzliwość. Wprowadzenie do twórczości naukowej Stanisława Filipowicza*

Abel G., Świat jako znak i interpretacja, tłum. W. Małecki, wstęp A. Przyłębski, Warszawa 2014.

Filipowicz S., Ameryka. Alfabet nadziei, Warszawa 1991.

Filipowicz S., Badania dotyczące polskiej myśli politycznej jako element świadomości efektywnodziejowej. Rekonesans hermeneutyczny, "Myśl Polityczna" 2019, nr 1, s. 21-45.

Filipowicz S., Badania w dziedzinie myśli politycznej. Pomiędzy poznawczym absolutyzmem a etnografią, [w:] Myślenie o polityce i prawie. Przedmiot, metoda, praktyka, red. I. Barwicka-Tylek, A. Czarnecka, M. Jaskólski, J. Malczewski, Warszawa 2015, s. 67-84.

Filipowicz S., Demokracja. O władzy iluzji w królestwie rozumu, Warszawa 2007.

Filipowicz S., Dramat i jarmark wolności, "Przegląd Polityczny" 2010, nr 100, s. 126-131.

Filipowicz S., Galimatias. Zaprzepaszczone sens Oświecenia, Warszawa 2014.

Filipowicz S., Historia myśli polityczno-prawnej, Gdańsk 2001.

Filipowicz S., Konstanty Grzybowski - myśliciel sceptyczny [rec.], "Państwo i Prawo" 2000, nr 12, s. 93-96.

Filipowicz S., Kryzys demokracji i powracająca groźba przemocy, [w:] Obronność państwa. Uwarunkowania oraz organizacja bezpieczeństwa i obronności, red. Z. Trejnis, M. Marciniak, Toruń 2016, s. 26-41.

Filipowicz S., Marketplace or Public Arena? Truth and Policymaking in Democracy, "European Political Science" t. 15, 2016, s. 108-115. <https://doi.org/10.1057/eps.2015.55>

Filipowicz S., Narodziny przemysłu poznawczego i pauperyzacja rozumu naukowego, "Nauka" 2022, nr 1, s. 7-36.

Filipowicz S., Nauki o polityce i hermeneutyka. Krytyczne spojrzenie na aspiracje poznawcze nauk o polityce, [w:] Nauki o polityce 2.0. Kontrowersje i konfrontacje, red. nauk. S. Sulowski, Warszawa 2018, s. 35-59.

Filipowicz S., O demokracji bez złudzeń i sentymentów, Warszawa 1992.

Filipowicz S., O dwóch typach krytyki, "Teoria Polityki" 2018, nr 2, s. 13-29.

Filipowicz S., O fałszywej cnocie skrupulatności i potrzebie teorii polityki, [w:] Wokół holistycznej interpretacji polityki. Księga jubileuszowa dedykowana profesorowi zw. dr. hab. Mirosławowi Karwatowi, red. F. Pierzchalski, M. Tobiasz, J. Ziółkowski, Warszawa 2020, s. 499-516.

Filipowicz S., O fundamentalnej roli interpretacji, "Politeja" 2015, nr 36, s. 191-204. <https://doi.org/10.12797/Politeja.12.2015.36.12>

Filipowicz S., O władzy grzechu i grzechach władzy. Rozważania o rodowodzie amerykańskiego antyutopizmu, Warszawa 1992.

Filipowicz S., Pochwała rozumu i cnoty. Republikańskie credo Ameryki, Kraków 1997.

Filipowicz S., Polityka i popkultura. Demokracja i zaprzepaszczone sens Oświecenia, [w:] Przesilenie. Nowa kultura polityczna, red. J. Kołtan, Gdańsk 2016, s. 391-403.

Filipowicz S., Polska 1918-2018. Idee i koncepcje polityczne, [w:] 1918-2018. Polska w zmieniającym się świecie, 2018, s. 49-54, <https://wnpism.uw.edu.pl/konferencja-wnpism-1918-2018-polska-wzmieniajacy-m-sie-swiecie-za-nami/> (dostęp: 15 II 2022).

Filipowicz S., Polska myśl polityczna XIX stulecia - uwagi o metodach i problemach badawczych, [w:] Polska myśl polityczna w dzielnicę pruskiej w XIX w., red. S. Kalembka, Toruń 1990 (Studia z Dziejów Polskiej Myśli Politycznej, t. 2), s. 29-42.

Filipowicz S., Polskie tradycje polityczne - liberalizm i romantyzm, [w:] Społeczeństwo i polityka. Podstawy nauk politycznych, red. K.A. Wojtaszczyk, W. Jakubowski, Warszawa 2003, s. 819-836.

Filipowicz S., Potęga mitu, "Przegląd Polityczny" 2016, nr 137, s. 116-126.

Filipowicz S., Trzy wykłady kopernikańskie, Toruń 2010.

Filipowicz S., Twarz i maska, Kraków 1998.

Filipowicz S., Uniwersytet Jana Baszkiewicza, "Czasopismo Prawno-Historyczne" t. 64, 2012, nr 1, s. 195-199. <https://doi.org/10.14746/cph.2012.64.1.11>

Filipowicz S., USA-Polska. Miłość bez wzajemności, rozmowa z R. Walenciakiem, "Tygodnik Przegląd" 7 VII 2014, nr 28, s. 8-14.

Filipowicz S., Wolność we współczesnej demokracji, [w:] Wolność człowieka i jej granice. Antologia pojęcia w doktrynach polityczno-prawnych, t. 3: Od Nietzschego do współczesności, red. O. Górecki, Łódź 2019, s. 475-498. <https://doi.org/10.18778/8142-188-1.21>

Warczuk T., Zarycki T., Gra peryferyjna. Polska politologia w globalnym polu nauk społecznych, Warszawa 2016.

Bogdan Szlachta *Płynność i wielość w liberalnej demokracji? Kilka (marginalnych) uwag dla Profesora Stanisława Filipowicza*

Brague R., Prawo Boga. Filozoficzna historia przymierza, tłum. M. Wodzyńska, A. Kocot, Warszawa 2014.

Foucault M., Trzeba bronić społeczeństwa. Wykłady w Collège de France, 1976, tłum. M. Kowalska, Warszawa 1998.

Liotard J.-F., Kondycja ponowoczesna. Raport o stanie wiedzy, tłum. M. Kowalska, J. Migasiński, Warszawa 1997.

Modood T., Multikulturalizm, tłum. I. Kołbon, Poznań 2014.

Mouffe Ch., Carl Schmitt i paradoks demokracji liberalnej, tłum. T. Leśniak, [w:] Carl Schmitt. Wyzwanie polityczności, red. Ch. Mouffe, Warszawa 2011.

Mouffe Ch., Paradoks demokracji, wstęp L. Koczanowicz, tłum. W. Jach, M. Kamińska, A. Orzechowski, Wrocław 2005.

Rorty R., Pierwszeństwo demokracji wobec filozofii, [w:] idem, Obiektywność, relatywizm i prawda, tłum. J. Margański, Warszawa 1999.

Szlachta B., Demokracja unieważniająca filozofię? Kilka uwag o stanowisku Richarda Rorty'ego, [w:] Idee, instytucje i praktyka ustrojowa Stanów Zjednoczonych Ameryki, red. P. Laidler, J. Szymanek, Kraków 2014.

Szlachta B., Liberalna demokracja jako obóz koncentracyjny? Kilka uwag o mnożących się (skandalicznych?) opiniach, „Studia nad Autorytaryzmem i Totalitaryzmem” t. 38, 2016, nr 4, s. 57–67.
<https://doi.org/10.19195/2300-7249.38.4.5>

Szlachta B., Paradoxy demokracji (agonicznej), [w:] Ciekawość świata, ludzi, kultury... Księga jubileuszowa ofiarowana Profesorowi Ryszardowi Kantorowi z okazji czterdziestolecia pracy naukowej, red. R. Hołda, T. Paleczny, Kraków 2012.

Walzer M., O tolerancji, tłum. T. Baszniak, Warszawa 1999.

Sławomir Szarejko *Lewiatan, Behemot, obywatel – liberalne zmagania z suwerennością*

Arystoteles, Polityka, tłum. L. Piotrowicz, Warszawa 2006.

Berlin I., Pokrzywione drzewo człowieczeństwa, tłum. M. Pietrzak-Merta, M. Tański, Warszawa 2004.

Biard M., Dupuy P., La Révolution Française - Dynamique et Ruptures 1787-1804, Paris 2008.
<https://doi.org/10.3917/arco.biard.2008.01>

Blom H., Grotius, un libéral républicain, [w:] Histoire du libéralisme en Europe, red. P. Nemo, J. Petitot, Paris 2006, s. 153-173.

Bobbio N., Liberalizm i demokracja, tłum. P. Bravo, Kraków 1998.

Chavanette L., Quatre-vingt-quinze. La terreur en procès, Paris 2017.

Condorcet N. de, Observations de Condorcet sur le vingt-neuvième livre de "L'Esprit des lois", Paris 1819, [w:] The French Revolution research collection = Les archives de la Révolution française - French Revolution Research Collection, red. C. Lucas, Oxford-Toronto-Paris 1989-1995, Section 6.

Condorcet N. de, Rapport et projet de décret relatifs à l'organisation générale de l'instruction publique, 20-21 kwietnia 1792 r.

Constant B., Commentaire sur l'ouvrage de Filangieri, Paris 1822.

Constant B., Cours de politique constitutionnelle, ou, Collection des ouvrages publiés sur le gouvernement représentatif, t. 1, Paris 1861.

Constant B., Écrits politiques de Benjamin Constant, red. M. Gauchet, Paris 1997.

Constant B., Fragments d'un ouvrage abandonné sur la possibilité d'une constitution républicaine dans un grand pays, red. H. Grange, Paris 1991.

Constant B., Principes de politique applicables à tous les gouvernements (version de 1806-1810), Paris 1997.

Constant B., Recueil d'articles. "Le Mercure", "Le Minerve" et "La Renommée", t. 1, red. É. Harpaz, Genève 1972.

Constant B., Wolność starożytnych z wolnością nowożytnych porównana, tłum. W. Dłuski, "Res Publica Nowa" 2003, nr 7, s. 149-160.

Drelich S., Wszyscy jesteśmy liberałami, Liberté!, <https://liberte.pl/wszyscy-jestesmy-liberalami> (dostęp: 20 X 2021).

Faguet É., Politiques et moralistes du dix-neuvième siècle. Première Série, Paris 1891.

Filmer R., Patriarcha. O naturalnej władzy królów (fragmenty), tłum. P. Musiewicz, "Dialogi polityczne" t. 13, 2010, s. 219-241. <https://doi.org/10.12775/DP.2010.014>

Finley M.L., Polityka w świecie starożytnym, tłum. D. Kozińska, Kraków 2000.

Foucault M., Power/Knowledge. Selected Interviews and Other Writings 1972-1977, red. C. Gordon, New York 1980.

Gauchet M., Robespierre - L'homme qui nous divise le plus, Paris 2018. <https://doi.org/10.14375/NP.9782072820939>

Gramsci A., Textes, red. A. Tosel, Paris 1983.

Gray J., Liberalizm, tłum. R. Dziubecka, Kraków 1994.

Grotius H., Commentary on the Law of Prize and Booty, red. M.J. van Ittersum, Indianapolis 2006.

Haggenmacher P., Grotius et la doctrine de la guerre juste, Paris 1983. <https://doi.org/10.4000/books.iheid.605>

Hayat S., 1848. Quand la République était révolutionnaire. Citoyenneté et représentation, Paris 2014.

Hayek F.A. von, Indywidualizm i porządek ekonomiczny, tłum. G. Łuczkiwicz, Kraków 1998.

Hindess B., Filozofie władzy. Od Hobbesa do Foucaulta, tłum. D. Leszczyński, L. Rasiński, Warszawa-Wrocław 1999.

Hobbes T., Lewiatan czyli Materia, forma i władza państwa kościelnego i świeckiego, tłum. C. Znamierowski, Warszawa 1954.

Hofmann E., Les "Principes de politique" de Benjamin Constant. La genèse d'une oeuvre et l'évolution politique de leur auteur, 1789-1806, t. 2, Genève 1980.

Holmes S., Benjamin Constant et la genèse du libéralisme moderne, tłum. O. Champeau, Paris 1994.

Hoppe H.-H., Démocratie, le dieu qui a échoué, Paris 2020.

Huntington S.P., Trzecia fala demokratyzacji, tłum. A. Dziurdzik, Warszawa 1995.

Jaume L., Les Origines philosophiques du libéralisme, Paris 2010.

Kant I., Krytyka czystego rozumu, Wolne Lektury, <https://wolnelektury.pl/media/book/pdf/krytyka-czystego-rozumu.pdf> (dostęp: 20 X 2021)

Kant I., Rozprawy z filozofii historii, tłum. M. Żelazny, T. Kupś, Kęty 2005.

Kroński T., Kant, Warszawa 1966.

Labica G., Robespierre - Une politique de la philosophie, Paris 2013.

Leonhard J., Formulating and Reformulating "Liberalism", [w:] In Search of European Liberalisms - Concepts, Languages, Ideologies, red. M. Freedman, J. Fernández-Sebastián, J. Leonhard, New York-Oxford 2019, s. 72-101. <https://doi.org/10.2307/j.ctv1850h1f.5>

Locke J., Dwa traktaty o rządzie, tłum. Z. Rau, Warszawa 1992.

Locke J., Rozważania dotyczące rozumu ludzkiego, t. 1, tłum. B.J. Gawecki, Warszawa 1955.

Losurdo D., Liberalism. A Counter-History, London-New York 2011.

Maritain J., Człowiek i państwo, tłum. A. Grobler, Kraków 1993.

Mill J.S., Utylitaryzm. O wolności, tłum. M. Ossowska, A. Kurlandzka, Warszawa 1959.

Mises L. von, Liberalizm w tradycji klasycznej, tłum. S. Czarnik, Kraków 2004.

Monteskiusz, O duchu praw, tłum. T. Żeleński (Boy), Kęty 1997.

Monteskiusz, Pensées et fragments inédits de Montesquieu, t. 1, red. Baron G. de Montesquieu, Paris 1899.

Mounk Y., The People vs. Democracy. Why Our Freedom Is in Danger and How to Save It, Cambridge-London 2018. <https://doi.org/10.4159/9780674984776>

Nemo P., Histoire des idées politiques aux Temps modernes et contemporains, Paris 2009.

Nemo P., Les sources du libéralisme dans la pensée antique et médiévale, [w:] Histoire du libéralisme en Europe, red. P. Nemo, J. Petitot, Paris 2006, s. 65-111.

Ortega y Gasset J., Bunt mas, tłum. P. Niklewicz, Warszawa 2002.

Porębski C., Umowa społeczna. Renesans idei, Kraków 1999.

Price J., "God Created Man αὐτεξούσιον". Grotius's Theological Anthropology and Modern Contract Doctrine, "Agency and Causal Explanation in Economics. Virtues and Economics" t. 5, 2019, s. 151-168, https://doi.org/10.1007/978-3-030-26114-6_10 (dostęp: 30 X 2021).

Rawls J., Liberalizm polityczny, tłum. A. Romaniuk, Warszawa 1998.

Rollet J., Le libéralisme et ses ennemis. Hayek, Schmitt, Badiou et... les autres, Paris 2012.

Rothbard M., Economic Thought Before Adam Smith. An Austrian Perspective on the History of Economic Thought, t. 1, Auburn 2006.

Sardá y Salvany F., Liberalizm jest grzechem, tłum. Z. Bereszyński, Poznań 1995.

Sartori G., Teoria demokracji, tłum. P. Amsterdamski, D. Grinberg, Warszawa 1994.

Schmidt J., Robespierre, Paris 2011. <https://doi.org/10.14375/NP.9782070439805>

Schmitt C., Lewiatan w teorii państwa Thomasa Hobbesa. Sens i niepowodzenie politycznego symbolu, tłum. M. Falkowski, Warszawa 2008.

Strauss L., Jerozolima i Ateny oraz inne eseje z filozofii politycznej, tłum. R. Mordarski, Kęty 2012.

Strauss L., Liberalism, Ancient and Modern, Chicago 1995.

Strauss L., Sokratejskie pytania. Eseje wybrane, tłum. P. Maciejko, Warszawa 1998.

Szacki J., *Liberalizm po komunizmie*, Kraków 1994.

Todorov T., *Ogród niedoskonały. Myśl humanistyczna we Francji*, tłum. H. Abramowicz, J.M. Kłoczowski, Warszawa 2003.

Tokarczyk R., *Historia filozofii prawa w retrospektywie prawa natury*, Białystok 1999.

Walzer M., *Liberalizm i sztuka wyznaczania granic*, tłum. P. Rymarczyk, "Res Publica Nowa" 2000, nr 6.

Weber M., *Etyka protestancka i duch kapitalizmu*, tłum. D. Lachowska, Warszawa 2011.

<https://doi.org/10.31338/uw.9788323528135>

West T.G., *The Ground of Locke's Law of Nature*, "Social Philosophy and Policy" t. 29, 2012, s. 1-50.

<https://doi.org/10.1017/S0265052511000392>

Andrzej Szahaj *Kapitalizm przeciwko demokracji*

Balcerowicz L., *Wolność i rozwój. Ekonomia wolnego rynku*, Kraków 1985.

Frank T., *Co z tym Kansas? Najbardziej amerykańska Ameryka*, tłum. J. Kutyła, Warszawa 2007.

Fukuyama F., *Koniec historii*, tłum. T. Bieroń, M. Wichrowski, Poznań 1996.

Hochschild A.R., *Obcy we własnym kraju. Gniew i żal amerykańskiej prawicy*, tłum. H. Pustuła, Warszawa 2017.

Keen A., *Kult amatora. Jak Internet niszczy kulturę*, tłum. M. Bernatowicz, K. Topolska-Ghariani, Warszawa 2007.

Lash S., Urry J., *The End of Organized Capitalism*, Cambridge 1991.

Lewandowski J., *Neoliberalizm wobec współczesności*, Wrocław 2013.

Młodzi pracownicy prekaryjni w Polsce i Niemczech. Analiza strategii życiowych, świadomości politycznej oraz aktywności obywatelskiej, red. A. Mrozowicki, Warszawa–Wrocław 2020.

Neokonserwatyzm, red. I. Stelzer, tłum. D. Suwik, A. Warso, T. Żyro, Warszawa 2007.

Pein C., *Nowy Dziki Zachód. Zwycięzcy i przegrani Doliny Krzemowej*, tłum. B. Gutowska-Nowak, Kraków 2019.

Pipes R., *Własność a wolność*, tłum. L. Niedzielski, Warszawa 2000.

The Road from Mont Pèlerin. The Making of the Neoliberal Thought Collective, red. P. Mirowski, Cambridge Mass. 2015.

Wedel J., *Collision and Collusion. The Strange Case of Western Aid to Eastern Europe 1989–1998*, New York 1998.

Vaidhyanathan S., *Antisocial media. Jak Facebook oddala nas od siebie i zagraża demokracji*, tłum. W. Mincer, K. Sosnowska, Warszawa 2018.

Zakaria F., *Przyszłość wolności. Demokracja nieliberalna w Stanach Zjednoczonych i na świecie*, tłum. T. Bieroń, Warszawa 2018.

Zuboff S., *Wiek kapitalizmu inwigilacji. Walka o przyszłość ludzkości na nowej granicy władzy*, tłum. A. Unterschuetz, Poznań 2020.

Tadeusz Klementewicz *Demokratyzacja demokracji, czyli niedokończony projekt nowoczesności*

Amin S., *Wirus liberalizmu. Permanentna wojna i amerykańskizacja świata*, tłum. A. Łukomska, Warszawa 2007.

Baudrillard J., *Pour une critique de l'économie politique du signe*, Paris 1972.

Berlin I., *Cztery eseje o wolności*, tłum. H. Bartoszewicz [et al.], Warszawa 1994.

Beylin M., *Klimat, lewica, siostrzeństwo. Rewolucje trwają (kontrewolucje też)*, Warszawa 2021.

Clark G., *Pożegnanie z jałmużną. Krótka historia gospodarcza świata*, tłum. J. Lang, Poznań 2014.

Frankowska M., *Stosunki własności w społeczeństwie Inków i Azteków*, [w:] *Własność. Gospodarka a prawo. Studia o marksistowskiej teorii własności. Praca zbiorowa*, red. S. Kozyr-Kowalski, Warszawa 1977.

Hickel J., *Mniej znaczy lepiej. O tym, jak odejście od wzrostu gospodarczego ocali świat*, tłum. J.P. Listwan, Kraków 2021.

Keynes J.M., *The General Theory of Employment Interest and Money*, London 1949.

Lange O., *Maszyna licząca i rynek*, [w:] O. Lange, *Dzieła*, t. 2, Warszawa 1973.

Linguet S.N.H., *Lettre De M. Linguet la M. Le Comte de Vergennes*, Charleston 2011.

Mises von L., *Liberalizm w tradycji klasycznej*, tłum. S. Czarnik, Kraków 2009.

Polanyi K., *Wielka transformacja. Polityczne i ekonomiczne źródła naszych czasów*, tłum. M. Zawadzka, Warszawa 2010.

Rauszer M., *Siła podporządkowanych*, Warszawa 2021. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323547914>

Robinson J., *Akumulacja kapitału*, tłum. K. Studentowicz, Warszawa 1958.

Schumpeter J.A., *Kapitalizm, socjalizm, demokracja*, tłum. M. Rusiński, Warszawa 1995.

Streeck W., *How will capitalism end? Essays on a Failing System*, London–New York 2016.

Vorbrich R., *Plemienna i postplemienna Afryka. Koncepcje i postaci wspólnoty w dawnej i współczesnej Afryce*, Poznań 2012.

Ziegler J., *Drogi nadziei. Walki zwycięskie, czasem przegrane, ale w których razem możemy zwyciężyć*, tłum. E. Cylwik, Warszawa 2021.

Jolanta Itrich-Drabarek *Państwo i społeczeństwo w pandemii i po niej*

Člověk, jenž o lidských životech uvažuje jako handlíř, nemůžet stát v krizi v čele země, říká filozof, 30 XII 2020, <https://plus.rozhlas.cz/clovek-jenz-o-lidskych-zivotech-uvazuje-jako-handlir-nemuze-stat-vkrizi-v-cele-8394092> (dostęp: 10 X 2021).

Hayek F., *The Constitution of Liberty*, London 1960.

Itrich-Drabarek J., *Pandemia*, [w:] *Encyklopedia bezpieczeństwa wewnętrznego*, red. A. Misiuk, J. Itrich-Drabarek, M. Dobrowolska-Opała, Warszawa 2021.

Klementewicz T., *Pandemia, czyli zemsta natury. Ludzkość musi naprawić swoje relacje z przyrodą*, „Dziennik Gazeta Prawna” 11 VI 2020, <https://serwisy.gazetaprawna.pl/ekologia/artykuly/148250-7,pandemia-czyli-zemsta-natury-ludzkość-musi-naprawić-swoje-relacje-z-przyroda.html> (dostęp: 11 VI 2020).

Kołodko G., *Pandemia koronowirusa. Opinia ekonomiczna*, ekonomia.rp.pl, 6 IV 2020, http://pte.pl/pliki/2/12/kolodko_pandemia_2.pdf (dostęp: 11 VI 2020).

Kubicki R., *Nie wiemy czy płyniemy na Titanicu, czy lecimy Tupolewem*, „Głos Wielkopolski” 11 IV 2020, <https://plus.gloswielkopolski.pl/filozof-z-uam-o-pandemii-koronawirusa-nie-wiemy-czy-plyniemy-na-titanicu-czy-lecimy-tupolewem/ar/c1-14908008> (dostęp: 18 X 2021).

Levin M., *Negative Liberty*, „Social Philosophy and Policy” 1984, nr 2, s. 84–100. <https://doi.org/10.1017/S0265052500000911>

Life Post-COVID-19. Six Prominent Thinkers Reflect on how the Pandemic Has Changed the World, „Finance & Development” 2020, nr 57(2), <https://www.imf.org/external/pubs/ft/fandd/2020/06/how-will-the-world-be-different-after-COVID-19.htm> (dostęp: 10 XI 2021).

Linker D., *The Sickness of Our Time. Is It Populism or Fascism?*, 1 II 2018, <https://www.nytimes.com/2018/02/01/books/review/to-fight-against-this-age-rob-riemen.html> (dostęp: 28 XI 2021).

O współzależności i współpracy międzynarodowej nie tylko w czasie pandemii – spotkanie z prof. Kędzią, „Biuletyn Informacji Publicznej RPO” 17 I 2021, <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/o-wspolzalezności-i-wspolpracy-miedzynarodowej-nie-tylko-w-czasie-pandemii-spotkanie-z-prof-kedzia> (dostęp: 27 XI 2021).

MacIntyre A., *Krótką historia etyki. Filozofia moralności od czasów Homera do XX wieku*, tłum. A. Chmielewski, Warszawa 2002.

Misiuk A., Jurgilewicz M., Drotarova J., *Zarządzanie restrykcjami w czasie pandemii SARS-COV-2 w krajach Europy Środkowej*, [w:] *Wyzwania współczesnego państwa wobec pandemii. Pandemia w Europie Środkowej – case study*, red. J. Itrich-Drabarek [w druku].

Niebezpieczna rozbieżność interesów, wywiad z prof. W. Gutem, mp.pl, 22 IX 2021, <https://www.mp.pl/covid19/covid19-wywiady/280131,niebezpieczna-rozbieznosc-interesow> (dostęp: 27 XI 2021).

Nowak P., *J'accuse...!*, „Teologia polityczna” 14 IV 2020, <https://teologiapolityczna.pl/piotr-nowak-j%E2%80%99accuse%E2%80%A6> (dostęp: 18 X 2021).

Overton R., *An Arrow Against All Tyrants (1646)*, [w:] A. MacIntyre, *Krótką historia etyki. Filozofia moralności od czasów Homera do XX wieku*, tłum. A. Chmielewski, Warszawa 2002.

Rawls J., *A Theory of Justice*, Cambridge 1971. <https://doi.org/10.4159/9780674042605>

Riemen R., *Walczyć z tą epoką. O faszyzmie i humanizmie*, przeł. A. Oczko, Kraków 2020.

Schudy H., *Przezorność i odpowiedzialność w czasie pandemii, czyli dlaczego warto czytać Hansa Jonasa*, „Tygodnik Spraw Obywatelskich” 2021, nr 82(30).

Skarżyńska K., *Polityka i pandemia. Czas sprawdzania (testowania) i rozliczania władzy*, Fundacja im. Stefana Batorego, <https://www.batory.org.pl/wp-content/uploads/2020/12/Czas-pandemii-i-polityka.pdf> (dostęp: 27 XI 2021).

Stawiszyński T., *Koronawirus i (nie)konieczność filozofii*, „Dwutygodnik” 2020, nr 285, <https://www.dwutygodnik.com/artukul/9008-koronawirus-i-niekoniecznosc-filozofii.html> (dostęp: 18 X 2021).

Krzysztof Pieliński *Technopolis – we władzy techniki*

Armytage W.H.G., *The Rise of Technocrats. A Social History*, London–Toronto 1965.

Ayres C.E., *Toward a Reasonable Society. The values of industrial civilization*, Austin 1961. <https://doi.org/10.7560/734111>

Chase S., *Democracy under Pressure. Special Interests vs Public Welfare*, New York 1954.

Chase S., *Technocracy and Interpretation*, New York 1933.

Dobriansky L.E., *Veblenism. A New Critique*, Washington 1957.

Elsner H., *The Technocrats. Prophets of Automation*, Syracuse 1967.

Filipowicz S., *Demokracja. O władzy iluzji w królestwie rozumu*, Warszawa 2007.

Gray J., *Al-Kaida i korzenie nowoczesności*, tłum. W. Madej, Warszawa 2006.

Habermas J., *Modernizm – niedokończony projekt*, [w:] *Postmodernizm. Antologia przekładów*, red. R. Nycz, Kraków 1998, s. 35.

Introduction to Technocracy, red. H. Scott [et al.], New York 1933.

Pieliński K., *Technokratyzm – historia idei*, [w:] T. Klementewicz, K. Pieliński, *Politycy i technokraci. Kierowanie w państwie i systemie światowym. Między teorią a ideologią*, Białystok 2011.

Technocracy Study Course, New York 1934.

Veblen T., *Absentee Ownership and Business Enterprise in Recent Times. The Case of America*, New York 1954.

Veblen T., *The Engineers and the Price System*, New York 1954.

What Veblen Taught. Selected Writings of Thorstein Veblen, wyd. W.C. Mitchell, New York 1964.

Krzysztof Kowaluk *Oświecenie na mieliźnie. W poszukiwaniu ideowych źródeł współczesnego populizmu*

Augustyn św., Państwo Boże, tłum. W. Kubicki, Kęty 2002.

Bentham J., Wprowadzenie do zasad moralności i prawodawstwa, tłum. B. Nawroczyński, Kraków 1958.

Berlin I., Kontroświecenie, tłum. T. Bieroń, [w:] I. Berlin, Pod prąd, red. H. Hardy, tłum. T. Bieroń, Poznań 2002.

Cassirer E., The Philosophy of the Enlightenment, Princeton 1968.

Condorcet A.N., Szkic obrazu postępu ducha ludzkiego poprzez dzieje, tłum. E. Hartleb, Kraków 1957.

D'Holbach P.-H., System przyrody czyli prawa świata fizycznego i moralnego, t. 1, tłum. K. Szaniawski, Kraków 1957.

Filipowicz S., Demokracja. O władzy iluzji w królestwie rozumu, Warszawa 2007.

Filipowicz S., O władzy grzechu i grzechach władzy. Rozważania o rodowodzie amerykańskiego antyutopizmu, Warszawa 1992.

Filipowicz S., Pochwała rozumu i cnoty. Republikańskie credo Ameryki, Kraków 1997.

Filipowicz S., Prawda i wola złudzenia, Warszawa 2011.

Gay P., The Enlightenment. The Rise of modern paganism, New York–London 1995.

Gray J., Al-Kaida i korzenie nowoczesności, tłum. W. Madej, Warszawa 2006.

Gray J., Czarna msza. Apokaliptyczna religia i śmierć utopii, tłum. A. Puchejda, K. Szymaniak, Kraków 2009.

Gray J., Ślad Oświecenia, tłum. P. Maciejko, P. Rymarczyk, [w:] J. Gray, Po liberalizmie. Eseje wybrane, Warszawa 2001.

Habermas J., Moderna – niedokończony projekt, tłum. D. Domagała, [w:] Postmodernizm a filozofia. Wybór tekstów, red. S. Czerniak, A. Szahaj, Warszawa 1996.

Hamilton A., Jay J., Madison J., The Federalist Papers, [ebook].

Hazard P., Kryzys świadomości europejskiej 1680–1715, tłum. J. Lalewicz, A. Siemek, Warszawa 1974.

Helvétius C.-A., O umyśle, t. 1, tłum. J. Gierniak, Warszawa 1959.

Horkheimer M., Adorno T.W., Dialektyka Oświecenia. Fragmenty filozoficzne, tłum. M. Łukasiewicz, Warszawa 1994.

Hume D., Traktat o naturze ludzkiej, t. 1–2, tłum. C. Znamierowski, Kraków 1952.

Johnson P., Intelktualiści, tłum. A. Piber, Warszawa 1994.

Lipset S.M., Homo politicus. Społeczne podstawy polityki, tłum. G. Dziurdzik-Kraśniewska, Warszawa 1995.

Locke J., Rozważania dotyczące rozumu ludzkiego, t. 1, tłum. B.J. Gawecki, Kraków 1955.

Machiavelli N., Księżę, tłum. W. Rzymowski, Warszawa 1993.

- MacIntyre A., Dziedzictwo cnoty. Studium z teorii moralności, tłum. A. Chmielewski, Warszawa 1996.
- MacIntyre A., Krótka historia etyki. Filozofia moralności od czasów Homera do XX wieku, tłum. A. Chmielewski, Warszawa 2000.
- Mance H., Britain has had Enough of Experts, says Gove, „Financial Times” 3 VI 2016, <https://www.ft.com/content/3be49734-29cb-11e6-83e4-abc22d5d108c> (dostęp: 1 XII 2021).
- Mounk Y., Pitchfork Politics. The Populist Threat to Liberal Democracy, „Foreign Affairs”, September–October 2014, <https://www.foreignaffairs.com/articles/united-states/2014-08-18/pitchfork-politics> (dostęp: 1 XII 2021).
- Mudde C., Populistyczny Zeitgeist, tłum. D. Kuczyńska-Szymala, [w:] Populizm, red. O. Wysocka, Warszawa 2010.
- Müller J.-W., Co to jest populizm?, tłum. M. Sutowski, Warszawa 2017.
- Nietzsche F., Wiedza radosna, tłum. L. Staff, Kraków 2003.
- Parrington V.L., Mentalność kolonialna 1620–1800, tłum. H. Krzeczkowski, Warszawa 1968 (Główne nurty myśli amerykańskiej, t. 1).
- Rorty R., Przygodność, ironia i solidarność, tłum. W.J. Popowski, Warszawa 1996.
- Rousseau J.J., Rozprawa o naukach i sztukach, tłum. H. Elzenberg, [w:] J.J. Rousseau, Trzy rozprawy z filozofii społecznej, oprac. H. Elzenberg, Kraków 1956.
- Rousseau J.J., Rozprawa o pochodzeniu i podstawach nierówności między ludźmi, tłum. H. Elzenberg, [w:] J.J. Rousseau, Trzy rozprawy z filozofii społecznej, oprac. H. Elzenberg, Kraków 1956.
- Rousseau J.J., Umowa społeczna, tłum. A. Peretiatkowicz, Kęty 2002.
- Taylor Ch., Etyka autentyczności, tłum. A. Pawelec, Kraków 2002.
- Taylor Ch., Źródła podmiotowości. Narodziny tożsamości nowoczesnej, tłum. M. Gruszczyński [et al.], Warszawa 2001.
- Walzer M., Interpretacja i krytyka społeczna, tłum. M. Rakusa-Suszczewski, M. Szuster, Warszawa 2002.
- Walzer M., The Revolution of Saints. A Study in the Origins of Radical Politics, Cambridge 1965.
- Wiles P., Syndrom, nie doktryna. Kilka podstawowych tez o populizmie, tłum. K. Lossman, [w:] Populizm, red. O. Wysocka, Warszawa 2010.
- Żyro T., Boża plantacja. Historia utopii amerykańskiej, Warszawa 1994.

Rafał Wonicki *Hegel wobec myśli Kanta i Hobbesa. O idei oświeceniowego postępu w stosunkach międzynarodowych*

Appiah K.A., Kosmopolityzm. Etyka w świecie obcych, tłum. J. Klimczyk, Warszawa 2008.

Armstrong Ch., Global Distributive Justice, Cambridge 2012.
<https://doi.org/10.1017/CBO9781139026444>

Benhabib S., In the Shadow of Aristotle and Hegel. Communicative Ethics and Current Controversies in Practical Philosophy, [w:] Situating the Self. Gender, Community and Postmodernism in Contemporary Ethics, red. S. Benhabib, New York 1992.

Brooks T., Hegel's Political Philosophy. A Systematic Reading of the Philosophy of Right, Edinburgh University Press 2007. <https://doi.org/10.3366/edinburgh/9780748625741.001.0001>

Buchwalter A., Dialectics, Politics, and the Contemporary Value of Hegel's Practical Philosophy, New York-London 2012. <https://doi.org/10.4324/9780203802113>

Buchwalter A., Hegel and Global Justice. An Introduction, [w:] Hegel and Global Justice, red. A. Buchwalter, Dordrecht-New York 2012, s. 1-19. https://doi.org/10.1007/978-90-481-8996-0_1

Erskine T., Embedded Cosmopolitanism. Duties to Strangers and Enemies in a World of "Dislocated Communities", Oxford 2008. <https://doi.org/10.5871/bacad/9780197264379.001.0001>

Filipowicz S., Alexis de Tocqueville. Heretycy nowoczesności, "Teologia Polityczna", <https://teologiapolityczna.pl/stanislaw-filipowicz-alexis-de-tocqueville-heretycy-nowoczesnosci> (dostęp: 5 XI 2021).

Fine R., Cosmopolitanism, Londyn 2007. <https://doi.org/10.4324/9780203087282>

Habermas J., Filozoficzny dyskurs nowoczesności, tłum. M. Łukasiewicz, Kraków 2000.

Hegel G.W.F., Encyklopedia nauk filozoficznych, tłum. Ś.F. Nowicki, Warszawa 1990.

Hegel G.W.F., O naukowych sposobach rozważania prawa naturalnego, jego miejscu w filozofii praktycznej oraz relacji do pozytywnych nauk o prawie, [w:] Ustrój Niemiec i inne pisma polityczne, tłum. A. Ochocki, M. Poręba, Warszawa 1994, s. 33-122.

Hegel G.W.F., Ustrój Niemiec, [w:] Ustrój Niemiec i inne pisma polityczne, tłum. A. Ochocki, M. Poręba, Warszawa 1994, s. 123-228.

Hegel G.W.F., Wykłady z filozofii dziejów, tłum. J. Grabowski, A. Landman, Warszawa 1958.

Hegel G.W.F., Zasady filozofii prawa, tłum. A. Landman, Warszawa 1969.

Hicks S., Hegel on Cosmopolitanism, International Relations, and the Challenges of Globalization, [w:] Hegel and Global Justice, red. A. Buchwalter, Dordrecht-New York 2012, s. 21-47. https://doi.org/10.1007/978-90-481-8996-0_2

Hicks S., International Law and the Possibility of a Just World Order. An Essay on Hegel's Universalism, Amsterdam-Atlanta 1999. <https://doi.org/10.1163/9789004495210>

Hobbes Th., Lewiatan czyli Materia, forma i władza państwa kościelnego i świeckiego, tłum. C. Znamierowski, Warszawa 1954.

Jones Ch., Global Justice. Defending Cosmopolitanism, Oxford 1999.

Miller D., National Responsibility and Global Justice, Oxford 2007. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199235056.001.0001>

Nicholson P., Philosophical Idealism and International Politics. A Reply to Dr. Savigear, "British Journal of International Studies" t. 2, 1976, nr 1, s. 76-83. <https://doi.org/10.1017/S0260210500116572>

Pogge Th., World Poverty and Human Rights. Cosmopolitan Responsibilities and Reforms, Cambridge 2002.

Rawls J., Prawo ludów, tłum. M. Kozłowski, Warszawa 2001.

Stillman P.G., Hegel, Civil Society, and Globalization, [w:] Hegel and Global Justice, red. A. Buchwalter, Dordrecht-New York 2012, s. 111-129. https://doi.org/10.1007/978-90-481-8996-0_6

Tan K.-Ch., Justice without Borders. Cosmopolitanism, Nationalism, and Patriotism, New York 2004. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511490385>

Vincent A., The Hegelian State and International Politics, "Review of International Studies" t. 9, 1983, nr 3, s. 191-205. <https://doi.org/10.1017/S026021050011589X>

Wonicki R., Bezdroża sprawiedliwości. Rozważania o liberalnych teoriach sprawiedliwości ponadnarodowej, Warszawa 2017. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323527572>

Edyta B. Pietrzak *Emancypacja i różnorodność. O polityczności uznania, doceniania i zarządzania*

Ardener E., Belief and the Problem of Women, [w:] The Interpretation of Ritual. Essays in Honour of A. I. Richards, red. J.S. La Fontaine, London-New York 1972.

Arendt H., Kondycja ludzka, tłum. A. Łagodzka, Warszawa 2000.

Arystoteles, Polityka, [w:] Arystoteles, Dzieła wszystkie, t. 1, tłum. K. Leśniak, Warszawa 2003.

Augustyn św., Państwo Boże, tłum. W. Kubicki, Kęty 1998.

Benton T., Emancipation, [w:] Encyclopedia of Democratic Thought, red. P.B. Clarke, J. Foweraker, London-New York 2001.

Definition for Diversity, <http://www.qcc.cuny.edu/diversity/definition.html> (dostęp: 14 XII 2021).

Dybel P., Wróbel S., Granice polityczności. Od polityki emancypacji do polityki życia, Warszawa 2008.

Filipowicz S., Demokracja. O władzy iluzji w królestwie rozumu, Warszawa 2007.

Friday E., Friday S.S., Managing Diversity Using a Strategic Planned Change Approach, "Journal of Management Development" t. 22, 2003, nr 10, s. 863-880.

<https://doi.org/10.1108/02621710310505467>

Gawin M., Markiewicz B., Nogał A., Wonicki R., Prawa człowieka i obywatela w zglobalizowanym świecie, Warszawa 2016. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323521990>

Gross-Gołacka E., Zarządzanie różnorodnością. W kierunku zróżnicowanych zasobów ludzkich w organizacji, Warszawa 2018.

Hegel G.W.F., Zasady filozofii prawa, tłum. A. Landman, Warszawa 1969.

Hegel G.W.F., Wykłady z filozofii dziejów, t. 2, tłum. J. Grabowski, A. Landman, Warszawa 1958.

Hobbes T., Lewiatan czyli Materia, forma i władza państwa kościelnego i świeckiego, tłum. C. Znamierowski, Warszawa 1954.

Johnston W.B., Packer A.H., Workforce 2000. Work and Workers for 21st Century, Hudson Institute Indianapolis 1987.

Koselleck R., Trzy światy obywatelskie? Wprowadzenie do porównawczej semantyki społeczeństwa obywatelskiego w Niemczech, Anglii i Francji - zarys dziejów teorii, [w:] Europa i społeczeństwo obywatelskie. Rozmowy w Castel Gandolfo, red. K. Michalski, [tłum. B. Janicka et al.], Kraków 1994.

Locke J., Dwa traktaty o rządzie, tłum. Z. Rau, Warszawa 1992.

Marks K., Przyczynek do krytyki heglowskiej filozofii prawa, [w:] K. Marks, F. Engels, Dzieła, t. 1, Warszawa 1976.

Mill J.S., O wolności, tłum. A. Kurlandzka, Warszawa 1999.

Monteskiusz, O duchu praw, tłum. T. Boy-Żeleński, Kęty 1997.

Ortega y Gasset J., Bunt mas, [w:] J. Ortega y Gasset, Bunt mas i inne pisma socjologiczne, wyb. S. Cichowicz, tłum. P. Niklewicz, H. Woźniakowski, Warszawa 1982.

Perceiving Women, red. S. Ardener, London 1975.

Pietrzak E., Polityczność różnorodności jako problem hermeneutyczny, "Przegląd Politologiczny" t. 24, 2019, nr 1, s. 27-37. <https://doi.org/10.14746/pp.2019.24.1.2>

Spinoza B., Traktat polityczny, [w:] B. Spinoza, Traktaty, tłum. I. Halpern-Myślicki, Kęty 2003.

Taylor Ch., Źródła podmiotowości. Narodziny tożsamości nowoczesnej, tłum. M. Gruszczyński [et al.], Warszawa 2001.

Weber M., Gospodarka i społeczeństwo. Zarys socjologii rozumiejącej, tłum. D. Lachowska, Warszawa 2002.

Wybór dokumentów prawa międzynarodowego dotyczących praw człowieka, red. M. Zubik, Warszawa 2008.

Wyślobocki T., Obywatelki. Kobiety w przestrzeni publicznej we Francji przełomu wieków XVIII i XIX, Kraków 2014.

Agnieszka Nogal *Mit i polityka*

Arystoteles, Polityka, tłum. L. Piotrowicz, [w:] Dzieła wszystkie, t. 6, Warszawa 2001.

Baczko B., Wyobrażenia społeczne. Szkice o nadziei i pamięci zbiorowej, Warszawa 1994.

Cassirer E., Esej o człowieku. Wstęp do filozofii kultury, tłum. A. Staniewska, Warszawa 1977.

Cassirer E., Symbol, Myth and Culture. Essays and Lectures of Ernst Cassirer, 1935–1945, red. D.P. Verene, New Haven 1979.

Condorcet A.N., Szkic obrazu postępu ducha ludzkiego poprzez dzieje, tłum. B. Suchodolski, Warszawa 1957.

Cyceron M.T., O państwie, [w:] O państwie, o prawach, tłum. I. Żółtowska, Kęty 1999, s. 9–94.

Eseje polityczne federalistów, wybór F. Quinn, tłum. B. Czarska, Kraków 1993, s. 13–48.

Filipowicz S., Mit i spektakl władzy, Warszawa 1988.

Filipowicz S., Pochwała rozumu i cnoty. Republikańskie credo Ameryki, Kraków 1997.

Gadamer H.-G., Prawda i metoda. Zarys hermeneutyki filozoficznej, tłum. B. Baran, Kraków 1993.

Kapferer B., Legends of People, Myths of State. Violence, Intolerance, and Political Culture in Sri Lanka and Australia, Washington 2012.

Kořakowski L., Obecnoř mitu, Warszawa 2005.

Krokiewicz A., Moralnoř Homera i etyka Hezjoda, Warszawa 1959.

Livius T., Ab urbe condita, [w:] A Livy Reader. Selections from „Ab urbe condita”, red. M. Jaeger, Mundelein 2011.

Malinowski B., Observations on Friedrich Nietzsche’s The Birth of Tragedy, [w:] The Early Writings of Bronislaw Malinowski, red. R. Thornton, P. Skalnić, Cambridge–New York 1993, s. 67–88.

Most G.W., Plato’s Exoteric Myths, [w:] Plato and Myth. Studies on the Use and Status of Platonic Myths, red. C. Collobert, P. Destrée, F. Gonzalez, Leiden–Boston 2012, s. 13–24.

https://doi.org/10.1163/9789004224360_003

Partenie C., Plato’s Myths, <https://plato.stanford.edu/archives/fall2018/entries/plato-myths> (dostęp: 23 XII 2021).

Pietrzyk-Reeves D., Idea społeczeństwa obywatelskiego. Współczesna debata i jej Źródła, Toruń 2012.

Platon, Państwo (ks. III), tłum. W. Witwicki, Warszawa 2003.

Ricoeur P., Czas i opowieść, [w:] P. Ricoeur, Czas opowiadany, tłum. U. Zbrzeźniak, Kraków 2008.

Kamil Aksiuto *Ujęzykowanie sacrum i jego ewolucja w myśli Jürgena Habermasa*

Adorno T.W., Minima Moralia. Refleksje z poharatanego życia, tłum. M. Łukasiewicz, Kraków 1999.

Aron R., Main Currents in Sociological Thought, t. 2, Harmondsworth-Baltimore-Ringwood 1971.

Breen K., Under Weber's Shadow. Modernity, Subjectivity and Politics in Habermas, Arendt and MacIntyre, New York 2016. <https://doi.org/10.4324/9781315549316>

Filipowicz S., Galimatias. Zaprzepaszczony sens Oświecenia, Warszawa 2014.

Habermas J., Historical Materialism and the Development of Normative Structures, [w:] J. Habermas, Communication and the Evolution of Society, Boston 1979, s. 95-129.

Habermas J., Linguistification of the Sacred. In Place of a Preface, [w:] J. Habermas, Post Metaphysical Thinking II. Essays and Replies, Cambridge (UK), Malden (USA) 2017, s. IX-XVI.

Habermas J., Religia w sferze publicznej. Poznawcze założenia "publicznego czynienia użytku z rozumu" przez obywateli wierzących i niewierzących, [w:] J. Habermas, Między naturalizmem a religią. Rozprawy filozoficzne, tłum. M. Pańków, Warszawa 2012, s. 102-130.

- Habermas J., Religion and Postmetaphysical Thinking. A Reply, [w:] J. Habermas, Post metaphysical Thinking II. Essays and Replies, Cambridge (UK), Malden (USA) 2017, s. 77-121.
- Habermas J., Teoria działania komunikacyjnego, t. 1: Racjonalność działania a racjonalność społeczna, t. 2: Przyczynek do krytyki rozumu funkcjonalnego, tłum. A.M. Kaniowski Warszawa 2015.
- Habermas J., The New Philosophical Interest in Religion. A Conversation with Eduardo Mendieta, [w:] J. Habermas, Post Metaphysical Thinking II. Essays and Replies, Cambridge (UK), Malden (USA) 2017, s. 59-77.
- Habermas J., Themes in Postmetaphysical Thinking, [w:] J. Habermas, Postmetaphysical Thinking. Philosophical Essays, Cambridge, Mass. 1992, s. 28-53.
- Habermas J., Toward a Reconstruction of Historical Materialism, [w:] J. Habermas, Communication and the Evolution of Society, Boston 1979, s. 130-177.
- Habermas J., What Is Universal Pragmatics?, [w:] J. Habermas, Communication and the Evolution of Society, Boston 1979, s. 1-68.
- Habermas J., Wierzyć i wiedzieć, [w:] J. Habermas, Przyszłość natury ludzkiej. Czy zmierzamy do eugeniki liberalnej?, tłum. M. Łukasiewicz, Warszawa 2003.
- Holzniekemper A., A Cautious Rapprochement. Habermas and Taylor on Translation and Articulation, "The Immanent Frame", <https://tif.ssrc.org/2016/10/03/a-cautious-rapprochement/> (dostęp: 12 XII 2021).
- Kaniowski A.M., Filozofia społeczna Jürgena Habermasa. W poszukiwaniu jedności teorii i praktyki, Warszawa 1990.
- Kołodziej L., Główne nurty marksizmu, t. 3, Warszawa 2009.
- Kołodziej L., Iluzje demitologizacji, [w:] L. Kołodziej, Cywilizacja na ławie oskarżonych, Warszawa 1990, s. 215-236.
- Kołodziej L., Krótka uwaga o tak zwanym dialogu między religiami i o wiecznym milczeniu języka wiary, [w:] L. Kołodziej, Czy Pan Bóg jest szczęśliwy i inne pytania, wybór Z. Mentzel, Kraków 2009, s. 78-85.
- Kołodziej L., Marksizm, chrześcijaństwo, totalitaryzm. Z Leszkiem Kołodziejem rozmawia Jerzy Turowicz, [w:] L. Kołodziej, Wśród znajomych. O różnych ludziach mądrych, zacnych, interesujących i o tym, jak czasy swoje urabiali, wybór Z. Mentzel, Kraków 2004.
- Kołodziej L., Obecność mitu, Warszawa 2005.
- Lesch Ch.H.T., Democratic Solidarity in a Secular Age? Habermas and the "Linguistification of the Sacred", "The Journal of Politics" t. 81, 2019, nr 3, s. 862-877. <https://doi.org/10.1086/702948>
- Szahaj A., Krytyka, emancypacja, dialog. Jürgen Habermas w poszukiwaniu nowego paradygmatu teorii krytycznej, Warszawa 1990.
- Szahaj A., Moc refleksji a siła tradycji, autorytetu i przesądzeń. Prezentacja polemiki pomiędzy J. Habermasem a H. G. Gadamerem, [w:] A. Szahaj, Teoria krytyczna szkoły frankfurckiej, Warszawa 2008, s. 166-187.
- Turoń-Kowalska A., Sceptyczna postawa Leszka Kołodzieja wobec filozofii chrześcijańskiej, "Folia Philosophica" t. 32, 2014, s. 337-366.

Verovšek P.J., Habermas's Politics of Rational Freedom. Navigating the History of Philosophy between Faith and Knowledge, "Analyse & Kritik" 2020, nr 42 (1), s. 191-217. <https://doi.org/10.1515/auk-2020-0008>

Weber M., Etyka protestancka a duch kapitalizmu. Protestanckie "seky" a duch kapitalizmu, tłum. B. Baran, J. Miziński, Warszawa 2010. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323528135>

Weber M., Nauka jako zawód i powołanie, [w:] M. Weber, Polityka jako zawód i powołanie, oprac. Z. Krasnodębski, tłum. A. Kopacki, P. Dybel, Kraków-Warszawa 1998.

Bohdan Szklarski *Mitologia amerykańskiej demokracji – symboliczny fundament więzi społeczno-politycznych w Stanach Zjednoczonych*

Biernat T., Mit polityczny, Warszawa 1989.

Bookman J., The Mythology of American Politics. A Critical Response to Fundamental Questions, Washington D.C. 2008.

Brown R., The American Vigilante Tradition, [w:] Violence in America. Historical and Comparative Perspectives. A Report to the National Commission on the Causes and Prevention of Violence, red. H. Graham, T. Gurr, Washington D.C. 1969, s. 121-180.

Bunch W., Tear Down this Myth. The Right-Wing Distortion of the Reagan Legacy, New York 2009.

Cabane O., Mit charyzmy. Każdy może stać się mistrzem w wyzwaniu osobistego magnetyzmu, tłum. G. Skoczylas, Warszawa 2016.

Collins Ch., Homeland Mythology. Biblical Narratives in American Culture, University Park 2009.

Connerton P., How Societies Remember, Cambridge 1989. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511628061>

Cronin Th., Genovese M., The Paradoxes of American Presidency, Oxford 2017.

Cuthbertson G., Political Myth and Epic, East Lansing 1975.

Dayan D., Katz E., Media Events. The Live Broadcasting of History, Cambridge Mass. 1990.

Edelman M., The Symbolic Uses of Politics, Urbana 1985.

Eliade M., Sacrum, mit, historia. Wybór esejów, oprac. M. Czerwiński, tłum. A. Tatarkiewicz, Warszawa 1970.

Eliade M., Aspekty mitu, tłum. P. Mrówczyński, Warszawa 1998.

Hook S., The Hero in History. Myth, Power, or Moral Ideal?, Boston 1955.

Howarth D., Images of Rule. Art and Politics in the English Renaissance, 1485-1649, Berkeley 1997. <https://doi.org/10.1007/978-1-349-25481-1>

Huntington S., American Politics. The Promise of Disharmony, Cambridge Mass. 1981.

Kagan R., Of Paradise and Power. America and Europe in the New World Order, New York 2007.

Kammen M., Mystic Chords of Memory. The Transformation of Tradition in American Culture, New York 1993.

- Kertzer D., *Ritual, Politic, and Power*, New Haven 1988.
- Lakoff G., Johnson M., *Metafory w naszym życiu*, tłum. T.P. Krzeszowski, Warszawa 1988.
- Lea J., *Political Consciousness and American Democracy*, Jackson 1982.
- Malinowski B., *Mit, magia, religia*, red. A.K. Paluch, tłum. B. Leś, D. Praszalowicz, Warszawa 1990.
- McGee M., *The "Ideograph". A Link Between Rhetoric and Ideology*, [w:] *Contemporary Rhetorical Theory. A Reader*, red. J. Lucaites, C. Condit, S. Caudill, New York 1999, s. 425-441.
- Mieletinski E., *Poetyka mitu*, tłum. J. Dancygier, Warszawa 1981.
- Political Mythology and Popular Fiction*, red. E. Yanarella, L. Sigelman, New York 1998.
- Robertson J.O., *American Myth, American Reality*, New York 1994.
- Roux J.-P., *Król, mity i symbole*, tłum. K. Marczevska, Warszawa 1998.
- Soderberg N., *The Superpower Myth. The Use and Misuse of American Might*, New York 2005.
- Spillman L., *Nation and Commemoration. Creating National Identities in the United States and Australia*, Cambridge 1997. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511520938>
- Memory and American History*, red. D. Thelen, Bloomington 1990.
- Thompson L., *The Political Mythology of Apartheid*, New Haven 1985.
<https://doi.org/10.2307/j.ctt1ww3vf1>
- Wilentz Sean, *Rites of Power. Symbolism, Ritual and Politics since the Middle Ages*, Philadelphia 1985.
- Wood D., *The Myth of Presidential Representation*, Cambridge 2009.
<https://doi.org/10.1017/CBO9780511818660>

Marcin Gajek *Eneasz w Ameryce*

- A Sketch of the Life of Pocahontas, "The Monthly Anthology or Magazine of Polite Literature" t. 1, 1804, nr 4, s. 170-174.
- Appleby J., Commercial Farming and the "Agrarian Myth" in the Early Republic, "The Journal of American History" t. 68, 1982, nr 4, s. 833-849. <https://doi.org/10.2307/1900771>
- Arendt H., *Polityka jako obietnica*, red. J. Kohn, tłum. W. Madej, M. Godyń, Warszawa 2007.
- Ayers E.L. [et al.], *All Over the Map. Rethinking American Regions*, Baltimore 1996.
- Bailyn B., *The Ideological Origins of the American Revolution*, Cambridge 1992.
- Beverly R., *The History and Present State of Virginia*, red. L.B. Wright, Chapel Hill 1947.
- Bradford M.E., *A Virginia Cato. John Taylor of Caroline and the Agrarian Republic*, [w:] J. Taylor, *Arator. Being a Series of Agricultural Essays, Practical and Political. In Sixty-Four Numbers*, Indianapolis 1977, s. 11-42.
- Bradford M.E., *First Fathers. The Colonial Origins of the Southern Tradition*, [w:] M.E. Bradford, *A Better*

Guide Than Reason. Studies in the American Revolution, La Salle 1979, s. 169-183.

Bradford M.E., Remembering Who We Are. Observations of a Southern Conservative, Athens 1985.

Bradford M.E., That Other Republic. Romanitas in Southern Literature, [w:] M.E. Bradford, Generations of the Faithful Heart. On the Literature of the South, La Salle 1983, s. 17-28.

Bradford M.E., The Reactionary Imperative. Essays Literary & Political, Peru 1990.

Bridenbaugh C., Myths & Realities. Societies of the Colonial South, New York 1974.

Cato M.P., O gospodarstwie wiejskim, tłum. S. Łoś, Wrocław 2006.

Chace J., The Dilemmas of the City upon a Hill, "World Policy Journal" t. 14, 1997, nr 1, s. 105-107.

Crèvecoeur St. John de, Letters from an American Farmer, [w:] An Early American Reader, red. J.A. Leo Lemay, Washington D.C. 1992, s. 116-129.

Cuthbertson G.M., Political Myth and Epic, East Lansing 1975.

Davis R.B., Intellectual Life in the Colonial South 1585-1763, t. 1, Knoxville 1979.

Drayton M., To the Virginian Voyage, Poetry Foundation, <https://www.poetryfoundation.org/poems/44162/to-the-virginian-voyage> (dostęp: 30 X 2021).

Elazar D., American Federalism. A View from the States, New York 1984.

Elazar D., The American Mosaic. The Impact of Space, Time, and Culture on American Politics, Boulder 1994.

Encyclopedia of Southern Culture, red. Ch.R. Wilson, W.R. Ferris, Chapel Hill 1989.

Evans J.M., America. The View from Europe, San Francisco 1976.

Filipowicz S., Ameryka. Alfabet nadziei, Warszawa 1991.

Garreau J., The Nine Nations of America, Boston 1981.

Goldfield D. [et al.], The American Journey. A History of the United States, t. 1, Upper Saddle River 2002.

Greene J.P., Pursuits of Happiness. The Social Development of Early Modern British Colonies and the Formation of American Culture, Chapel Hill 1988.

Gummere R.M., The American Colonial Mind and the Classical Tradition. Essays in Comparative Culture, Cambridge 1963. <https://doi.org/10.4159/harvard.9780674284531>

Gummere R.M., The Classics in a Brave New World, "Harvard Studies in Classical Philology" 1957, nr 62, s. 119-139. <https://doi.org/10.2307/310971>

Gummere R.M., The Heritage of the Classics in Colonial North America, "Proceedings of the American Philosophical Society" t. 99, 1955, nr 2, s. 68-78.

Hall A.B., Huff C., Kuriwaki S., Wealth, Slaveownership, and Fighting for the Confederacy. An Empirical Study of the American Civil War, "American Political Science Review" t. 113, 2019, nr 3, s. 658-673. <https://doi.org/10.1017/S0003055419000170>

Hart J., Aeneas at Dallas, "National Review" t. 38, 1986, nr 17, s. 51-53. <https://doi.org/10.2307/214784>

Historia Stanów Zjednoczonych Ameryki, t. 2: 1763-1848, red. I. Wawrzyczek, B.W. Sheehan, Warszawa 1995.

Hofstadter R., *The Age of Reform. From Bryan to F. D. R.*, New York 1955.

Horacy, *Listy*, [w:] Horacy, *Dzieła wszystkie*, tłum. A. Lam, Warszawa 2019.

Jefferson T., *Uwagi o państwie Wirginia*, tłum. T. Wieciech, Kraków 2014.

Jones H.M., *O Strange New World. American Culture. The Formative Years*, New York 1964.

Jones H.M., *The Literature of Virginia in the Seventeenth Century*, "Memoirs of the American Academy of Arts and Sciences" t. 19, 1946, nr 2, s. 1-47. <https://doi.org/10.2307/25058511>

Mason G., "To the Committee of Merchants in London (June 6, 1776)", *ConSource*, <https://www.consource.org/document/george-mason-to-the-committee-of-merchants-in-london-1766-6-6/> (dostęp: 23 X 2021).

King M.L., *I Have a Dream, American Rhetoric*, <https://www.americanrhetoric.com/speeches/mlkihavedream.htm> (dostęp: 30 X 2021).

Kopcewicz A., Sienicka M., *Historia literatury Stanów Zjednoczonych w zarysie. Wiek XX*, Warszawa 1982.

Kowalczyk M., *Lśniące miasto na wzgórzu. Ideowe podstawy amerykańskiego unilateralizmu w okresie rządów George'a Busha*, Warszawa 2008.

Krawczuk A., *Mitologia starożytnej Italii*, Warszawa 1984.

Kristol I., *Christianity, Judaism, and Socialism*, [w:] I. Kristol, *Neoconservatism. The Autobiography of an Idea*, New York 1995, s. 429-441.

Kubiak Z., *Dzieje Greków i Rzymian. Piękno i gorycz Europy*, Warszawa 2003.

Kubiak Z., *Mitologia Greków i Rzymian*, Warszawa 1997.

Lewis R.W.B., *The American Adam. Innocence, Tragedy, and Tradition in the Nineteenth Century*, Chicago 1955.

Lincoln A., *Address at Gettysburg*, [w:] A. Lincoln, *Selected Speeches and Writings*, New York 1992.

Lyons P., *George Bush's City on a Hill*, "Journal of The Historical Society" t. 6, 2006, nr 1, s. 119-131. <https://doi.org/10.1111/j.1540-5923.2006.00170.x>

Miller P., *Errand into the Wilderness. An Address*, Cambridge 1956.

Military Active-Duty Personnel, Civilians by State, Governing: The Future of States and Localities, <https://www.governing.com/archive/military-civilian-active-duty-employee-workforce-numbers-by-state.html> (dostęp: 2 XI 2021).

Oakeshott M., *O postępowaniu człowieka*, red. T. Żyro, tłum. M. Szczubiałka, Warszawa 2008.

Owsley F.L., *Plain Folk of the Old South*, Chicago 1965.

Parrington V.L., *Główne nurty myśli amerykańskiej, t. 2. Romantyczna rewolucja w Ameryce 1800-1860*, tłum. H. Krzeczowski, Warszawa 1970

Reinhold M., *Classica Americana. The Greek and Roman Heritage in the United States*, Detroit 1984.

Richard C.J., Vergil and the Early American Republic, [w:] A Companion to Vergil's Aeneid and Its Tradition, red. J. Farrell, M. Putnam, Malden 2010, s. 353-365.

<https://doi.org/10.1002/9781444318050.ch24>

Robertson J.O., American Myth. American Reality, New York 1980.

Rose Ch.B., Troy and the Historical Imagination, "The Classical World" t. 91, 1998, nr 5, s. 405-413.

<https://doi.org/10.2307/4352107>

Rubin L.D., An Image of the South, [w:] The Lasting South. Fourteen Southerners Look at Their Home, red. L.D. Rubin, J.J. Kilpatrick, Chicago 1957, s. 16-27.

Shalev E., Rome Reborn on Western Shores. Historical Imagination and the Creation of the American Republic, Charlottesville 2009.

Shields J.C., The American Aeneas. Classical Origins of the American Self, Knoxville 2001.

Simkins F.B., A History of the South, New York 1972.

Smith H.N., Virgin Land. The American West as Symbol and Myth, Cambridge 1950.

Strachey W., True Reportory, [w:] A Voyage to Virginia in 1609. Two narratives: Strachey's "True reportory" and Jourdain's "Discovery of the Bermudas", red. L.B. Wright, Charlottesville 1964, s. 1-102.

Squires R., The First Day Out from Troy, "The Michigan Quarterly Review" t. 14, 1975, nr 4, s. 427-428.

Tate A., Aeneas at Washington, [w:] A. Tate, Poems 1922-1947, New York 1949.

Taylor W., Cavalier and Yankee. The Old South and American Character, Cambridge 1979.

Voegelin E., Nowa nauka polityki, tłum. P. Śpiewak, Warszawa 1992.

Voegelin E., Science, Politics, and Gnosticism, [w:] The Collected Works of Eric Voegelin, t. 5, red. M. Henningsen, Missouri 2000, s. 249-292.

Washington G., Przemówienie pożegnalne do narodu Stanów Zjednoczonych, [w:] Wizje Stanów Zjednoczonych w pismach Ojców Założycieli, red. W. Osiatyński, tłum. A. Jaraczewski, Warszawa 1977.

Weaver R.M., The Tennessee Agrarians, "Shenandoah" 1952, nr 3, s. 3-10.

Wergiliusz, Eneida, przeł. I. Wieniewski, Kraków 1978.

Wilson C.N., The Virginian Roots of American Values, [w:] C.N. Wilson, From Union to Empire. Essays in the Jeffersonian Tradition, Columbia 2003, s. 48-52.

Wilson C.N., What is a Southerner?, <https://www.abbevilleinstitute.org/what-is-a-southerner/> (dostęp: 21 IV 2022).

Winthrop J., Modell of Christian Charity, [w:] An Early American Reader, red. J.A. Leo Lemay, Washington D.C. 1992, s. 13-24.

Woodard C., American Nations. A History of the Eleven Rival Regional Cultures of North America, New York 2011.

Woodward C. Vann, The Burden of Southern History, Baton Rouge 1993.

Wyatt-Brown B., Yankee Saints and Southern Sinners, Baton Rouge 1985.

Żyro T., Boża plantacja. Historia utopii amerykańskiej, Warszawa 1994.

Nina Gładziuk *Język Lewiatana*

Augustyn św., Państwo Boże, tłum. W. Kubicki, Kęty 1998.

Bacon F., Eseje, tłum. C. Znamierowski, Warszawa 1959.

Biblia to jest całe Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu z hebrajskiego i greckiego języka na polski pilnie i wiernie przetłómaczona, Warszawa 1967 (reprint Biblii gdańskiej z 1632 r.).

Burger R., Śmiertelny bóg. Rozważania na temat Lewiatana i pewnej ilustracji, tłum. A. Kluba, A. Kluba, "Przegląd Polityczny" 2006, nr 79/80, s. 54-58.

Cooper J.C., Zwierzęta symboliczne i mityczne, tłum. A. Kozłowska-Ryś, L. Ryś, Poznań 1998.

Diodor Sycylijski, Starożytności etiopskie i libijskie, red. S. Dworacki, tłum. M. Wróbel, Poznań 2019.

Graves R., Patai R., Mity hebrajskie. Księga Rodzaju, tłum. R. Gromacka, Warszawa 1993.

Herder J.G., Myśli o filozofii dziejów, t. 2, tłum. J. Gałeczki, Warszawa 1962.

Hobbes T., Behemoth or the Long Parliament, red. F. Tönnies, Chicago 1990.

<https://doi.org/10.7208/chicago/9780226229843.001.0001>

Hobbes T., Lewiatan czyli Materia, forma i władza państwa kościelnego i świeckiego, tłum. C. Znamierowski, Warszawa 1954.

Lloyd S.A., Ideals as Interests in Hobbes's "Leviathan". The Power of Mind over Matter, Cambridge-New York 1992. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511611971>

Lukian, Dialogi, tłum. W. Madyda, t. 3, Wrocław 1966.

Lurker M., Słownik obrazów i symboli biblijnych, tłum. K. Romaniuk, Poznań 1989.

Martinich A.P., The Two Gods of Leviathan. Thomas Hobbes on Religion and Politics, Cambridge 2002.

Milton J., Raj utracony, tłum. M. Słomczyński, Kraków 2011.

Mintz S.I., The Hunting of Leviathan. Seventeenth-century Reactions to the Materialism and Moral Philosophy of Thomas Hobbes, London 1962.

Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu, Poznań 2000.

Schmitt C., Łąd i morze, przeł. A. Lipszyc, "Przegląd Polityczny" 2014, nr 127/128, s. 120-143.

Schmitt C., Lewiatan w teorii państwa Thomasa Hobbesa. Sens i niepowodzenie politycznego symbolu, tłum. M. Falkowski, Warszawa 2008.

Skinner Q., Reason and Rhetoric in the Philosophy of Hobbes, Cambridge 1996.

<https://doi.org/10.1017/CBO9780511598579>

Springborg P., Hobbes's Biblical Beasts. Leviathan and Behemoth, "Political Theory" t. 23, 1995, nr 2, s. 353-375. <https://doi.org/10.1177/0090591795023002008>

Steadman J.M., Leviathan and Renaissance Etymology, "Journal of the History of Ideas" t. 28, 1967, nr 4, s. 575-576. <https://doi.org/10.2307/2708530>

Zbigniew Stawrowski *Polityka a metafora – filozof w jaskini cieni*

Arystoteles, Etyka nikomachejska, tłum. D. Gromska, [w:] Arystoteles, Dzieła wszystkie, t. 5, Warszawa 2000.

Arystoteles, Polityka, tłum. L. Piotrowicz, Warszawa 1964.

Polityka a metafora – filozof w jaskini cieni 303

Hegel G.W.F, Zasady filozofii prawa, tłum. A. Landman, Warszawa 1969.

Mill J.S., Utylitaryzm, tłum. M. Ossowska [w:] J.S. Mill, Utylitaryzm. O wolności, Warszawa 1959.

Platon, Gorgiasz, Menon, tłum. P. Siwek, Warszawa 1991.

Platon, Menon, tłum. W. Witwicki, [w:] Platon, Dialogi, Warszawa 2004.

Platon, Państwo, tłum. W. Witwicki, Kęty 2003.

Platon, Prawa, tłum. M. Maykowska, Warszawa 1960.

Stawrowski Z., O władzy sędziowskiej i władzy sądowniczej, [w:] Wykłady w Trybunale Konstytucyjnym z lat 2017–2018 – Lectures at the Constitutional Tribunal 2017–2018, tłum. J. Weber, A. Frese, S. Sellmer, Warszawa 2018.

Ks. Piotr Mazurkiewicz *Wolność akademicka a pragnienie prawdy*

Arendt H., Polityka jako obietnica, Warszawa 2007.

Arystoteles, Metafizyka, t. 1–2, oprac. M.A. Krąpiec, A. Maryniarczyk, tłum. T. Żeleźnik, Lublin 1996.

Aubenque P., La Prudence chez Aristote, Paris 1963.

Benedykt XVI, Encyklika Caritas in veritate, https://www.vatican.va/content/benedict-xvi/pl/encyclicals/documents/hf_ben-xvi_enc_20090629_caritas-in-veritate.html (dostęp: 15 IV 2022).

Benedykt XVI, Encyklika Spe salvi, https://www.vatican.va/content/benedict-xvi/pl/encyclicals/documents/hf_ben-xvi_enc_20071130_spe-salvi.html (dostęp: 15 IV 2022).

Benedykt XVI, Poznanie Prawdy. Wykłady papieskie, Kraków 2017.

Brague R., Królestwo człowieka. Geneza i klęska projektu nowożytnego, tłum. W. Dłuski, Warszawa 2020.

Cycon M.T., O mówcy, tłum. B. Awianowicz, Kęty 2010.

Deneen P.J., Dlaczego liberalizm zawiódł?, tłum. M.J. Czarnecki, Warszawa 2021.

Descartes R., Rozprawa o metodzie właściwego kierowania rozumem i poszukiwania prawdy w naukach, tłum. T. Żeleński-Boy, Kęty 2002.

Habermas J., Między naturalizmem a religią. Rozprawy filozoficzne, tłum. M. Pańków, Warszawa 2012.

- Kiereś H., Dialog, [w:] Powszechna encyklopedia filozofii, t. 2, kom. nauk. M.A. Krąpiec [et al.], red. A. Maryniarczyk [et al.], Lublin 2001.
- Krimsky S., Nauka skorumpowana? O niejasnych związkach nauki i biznesu, tłum. B. Biały, Warszawa 2006.
- Łukaszyk R., Dialog, [w:] Encyklopedia katolicka, t. 3, red. R. Łukaszyk, L. Bieńkowski, F. Gryglewicz, Lublin 1985, s. 1258–1262.
- MacIntyre A., Bóg – filozofia – uniwersytety. Wybrane zagadnienia z historii katolickiej tradycji filozoficznej, tłum. A. Łagodźka, Warszawa 2013.
- Manuel II. Paléologue. Entretiens avec un Musulman, red. T. Khoury, Paris 1966.
- Nagel T., Mind and Cosmos. Why the Materialist Neo-Darwinian Conception of Nature is Almost Certainly False, Oxford 2012. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199919758.001.0001>
- Norwid C.K., Wiersze, wyb. J.W. Gomułicki, Warszawa 1980 (Pisma wybrane, t. 1).
- Pieper J., Abuse of Language – Abuse of Power, San Francisco 1992
- Pieper J., W obronie filozofii, tłum. P. Waszczenko, Warszawa 1985.
- Pieper J., Was heißt akademisch? Oder der Funktionär und der Sophist, Kösel–München 1952.
- Ratzinger J., Granice dialogu, tłum. M. Mijalska, Kraków 1999.
- Ratzinger J., Wiara w Piśmie i Tradycji. Teologiczna nauka o zasadach, Opera omnia, t. 9, cz. 1, tłum. J. Merecki, Lublin 2018
- Ratzinger J., Wprowadzenie do chrześcijaństwa. Wyznanie – chrzest – naśladowanie, tłum. R. Biel, M. Górecka, Lublin 2017 (Opera omnia, t. 4).
- Ricoeur P., Podług nadziei. Odczyty, szkice, studia, oprac. S. Cichowicz, Warszawa 1991.
- Spaemann R., Kroki poza siebie. Przemówienia i eseje, tłum. J. Merecki, Warszawa 2012.
- Szokujący projekt amerykańskiego uniwersytetu. Stworzono „bank tkanek” z abortowanych dzieci, „DoRzeczy” 22 IX 2021, <https://dorzeczy.pl/swiat/202972/makabryczne-praktyki-na-amerykanskimuniwersytecie-w-pittsburghu.html> (dostęp: 15 IV 2022).
- Tomasz z Akwinu św., Summa contra gentiles. Prawda wiary chrześcijańskiej w dyskusji z poganami, innowiercami i błądzącymi, t. 1, tłum. Z. Włodek, W. Zega, Poznań 2003.
- Vauchez A., Paravicini Bagliani A., Rozwój uniwersytetów i teologii scholastycznej, [w:] Ekspansja Kościoła rzymskiego 1054–1274, Historia chrześcijaństwa, t. 5, red. A. Vauchez, tłum. J.M. Kłoczowski [et al.], Warszawa 2001, s. 659–676.
- Wright Mills C., Wyobrażenia socjologiczne, tłum. M. Bucholc, Warszawa 2007.
- Żardecka M., Dialog, [w:] Leksykon filozofii klasycznej, red. J. Herbut, Lublin 1997.

Paweł Kaczorowski *O filozofii z dystansu, czyli w 40 lat później. Esej niedługi*

Balthasar H.U. von, O zadaniach filozofii katolickiej w czasach współczesnych, tłum. M. Urban, Kraków 2003.

Filipowicz S., Rozum i wiara. Konserwatyzm i pokusy Oświecenia, [w:] Religia i konserwatyzm. Sprzymierzeńcy czy konkurenci?, red. P. Mazurkiewicz, S. Sowiński, Warszawa 2004, s. 23–30.

Gombrowicz W., Dziennik 1953–1956, Kraków 1986.

Kijowski A., Tropy, Poznań 2004.

Kubiak Z., Baron Corvo w Wenecji, [w:] Z. Kubiak, Brewiarz Europejczyka, Warszawa 1996.

Litewka J., Heraklit. Martin Heidegger – Eugen Fink. Seminarium z semestru zimowego 1966/67. Rozdział I,

https://www.academia.edu/43500411/Heraklit_Martin_Heidegger_Eugen_Fink_Seminarium_z_semestru_zimowego_1966_67_Rozdzia%C5%82_I (dostęp: 24 IV 2022).

Tischner J., Czym jest filozofia, którą uprawiam, [w:] J. Tischner, Myślenie według wartości, Kraków 1982.

Wilson A., Późne wstawanie, tłum. C. Wojewoda, Warszawa 1967.

Maciej Kassner *Idee i instytucje. Nevila Johnsona koncepcja nauki o polityce*

Alford R., Friedland R., Bringing Society Back In. Symbols, Practices and Institutional Contradictions, [w:] The New Institutionalism in Organizational Analysis, red. W.W. Powell, P.J. DiMaggio, Chicago 1991, s. 232-263.

Almond G., The Study of Political Culture, [w:] Culture and Politics. A Reader, red. L. Crothers, Ch. Lockhart, New York 2000, s. 5-19. https://doi.org/10.1007/978-1-349-62965-7_1

Anckar D., Review of "The Limits of Political Science", "Scandinavian Political Studies" t. 14, 1991, nr 1, s. 85-88.

Bader V., Engelen E., Taking Pluralism Seriously. Arguing for an Institutional Turn in Political Philosophy, "Philosophy and Social Criticism" t. 29, 2003, nr 4, s. 375-406.
<https://doi.org/10.1177/0191453703294002>

Banfield E.C., Policy Science as Metaphysical Madness, [w:] idem, Here the People Rule. Selected Essays, New York 1985, s. 127-146. https://doi.org/10.1007/978-1-4613-2481-2_7

Berger P., Luckmann N., Społeczne tworzenie rzeczywistości. Traktat z socjologii wiedzy, tłum. J. Niżnik, Warszawa 2010.

Bernstein R., Odnowa teorii społecznej i politycznej, tłum. J. Grzymski, M. Kassner, A. Orzechowski, Wrocław 2015.

Bevir M., Rhodes R.A.W., Interpretive Approaches to British Government, "British Politics" t. 1, 2006, s. 84-112. <https://doi.org/10.1057/palgrave.bp.4200001>

Bevir M., Blakely J., Interpretive Social Science. An Anti-Naturalist Approach, Oxford 2018.
<https://doi.org/10.1093/oso/9780198832942.001.0001>

- Boswell J., Corbett J., Rhodes R.A.W., *The Art and Craft of Comparison. Comparative Analysis in Social Science Research*, Cambridge-New York 2019. <https://doi.org/10.1017/9781108561563>
- Burke E., *Speech on a Motion for Leave to Bring in a Bill to Repeal and Alter Certain Acts Respecting Religious Opinions, upon the Occasion of a Petition of the Unitarian Society, May 11, 1792*, [w:] *The Works of the Right and Honorable Edmund Burke in Twelve Volumes*, t. 7, Londyn 1887.
- Easton D., *An Approach to the Analysis of Political Systems*, "World Politics" t. 9, 1957, nr 3, s. 383-400. <https://doi.org/10.2307/2008920>
- Easton D., *Political System Besieged by the State*, "Political Theory" t. 9, 1981, nr 3, s. 303-325. <https://doi.org/10.1177/009059178100900303>
- Easton D., *The Decline of Modern Political Theory*, "The Journal of Politics" t. 13, 1951, nr 1, s. 36-58. <https://doi.org/10.2307/2126121>
- Eckstein H., *On the "Science" of the State*, "Daedalus" t. 108, 1979, nr 4, s. 1-20.
- Eulau H., *Review of "The Limits of Political Science"*, "American Political Science Review" t. 84, 1990, nr 4, s. 1331-1332. <https://doi.org/10.2307/1963267>
- Filipowicz S., *Nauki o polityce i hermeneutyka. Krytyczne spojrzenie na aspiracje poznawcze nauk o polityce*, [w:] *Nauki o polityce 2.0. Kontrowersje i konfrontacje*, red. S. Sulowski, Warszawa 2018, s. 35-59.
- Filipowicz S., *O fundamentalnej roli interpretacji*, "Politeja" t. 12, 2015, nr 4 (36), s. 191-204. <https://doi.org/10.12797/Politeja.12.2015.36.12>
- Gehlen A., *Moralność i hipertrofia moralności. Etyka pluralistyczna*, tłum. R. Michalski, J. Rolewski, E. Paczkowska-Łagowska, Toruń 2017.
- Habermas J., *Klasyczna nauka o polityce a filozofia społeczna*, [w:] J. Habermas, *Teoria i praktyka. Wybór pism*, wyb. Z. Krasnodębski, tłum. M. Łukasiewicz, Z. Krasnodębski, Warszawa 1983, s. 66-110.
- Heclo H., *Thinking Institutionally*, [w:] *Oxford Handbook of Political Institutions*, red. R.A.W. Rhodes, S.A. Binder, B.A. Rockman, Oxford-New York 2006, s. 731-742. <https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780199548460.003.0037>
- Hesse M., *Revolutions and Reconstructions in the Philosophy of Science*, Bloomington 1980.
- Interpretive Political Science*, red. M. Bevir, t. 1-4, Los Angeles 2010.
- Johnson N., *Institutions and Human Relations. A Search for Stability in a Changing World*, "The American Behavioral Scientist" t. 38, 1994, nr 1, s. 26-43. <https://doi.org/10.1177/0002764294038001004>
- Johnson N., *Reshaping the British Constitution. Essays in Political Interpretation*, New York 2004. <https://doi.org/10.1057/9780230503366>
- Johnson N., *The Place of Institutions in the Study of Politics*, "Political Studies" t. 23, 1975, nr 2-3, s. 272-283. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9248.1975.tb00067.x>
- Johnson N., *The Limits of Political Science*, Oxford 1989.
- Johnson N., *Vickers' "The Art of Judgment"*, "Political Studies" t. 43, 1995, nr 1, s. 159-171. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9248.1995.tb01706.x>

Marsh D., Furlong, P., Skóra, a nie sweter. Ontologia i epistemologia w politologii, [w:] Teorie i metody w naukach politycznych, red. D. Marsh, G. Stoker, tłum. J. Tegnerowicz, Kraków 2016, s. 17-40.

Minkner K., Tradycyjny instytucjonalizm i jego znaczenie dla nauk politycznych, "Historia i Polityka" 2015, nr 13, s. 9-29. <https://doi.org/10.12775/HiP.2015.001>

Morgenbesser S., Is it Science?, [w:] Sociological Theory and Philosophical Analysis. A Collection, red. D. Emmet, A. MacIntyre, London 1970, s. 20-35. https://doi.org/10.1007/978-1-349-15388-6_2

Oakeshott M., O postępowaniu człowieka, tłum. M. Szczubiałka, Warszawa 2008.

Oakeshott M., Racjonalizm w polityce, [w:] M. Oakeshott, Wieża Babel i inne eseje, tłum. A. Lipszyc, Ł. Sommer, M. Szczubiałka Warszawa 1999, s. 33-41.

Popper K., Nędza historycyzmu, red. S. Amsterdamski, Warszawa 1999.

Rhodes R.A.W., The Institutional Approach, [w:] Theory and Methods in Political Science, red. D. Marsh, G. Stoker, New York 1995, s. 43-57. https://doi.org/10.1007/978-1-349-24106-4_3

Routledge Handbook of Interpretive Political Science, red. M. Bevir, R.A.W. Rhodes, London-New York 2016.

Searle J., What is an Institution?, "Journal of Institutional Economics" t. 1, 2005, nr 1, s. 1-22. <https://doi.org/10.1017/S1744137405000020>

Shively W. Philips, Sztuka prowadzenia badań politycznych, tłum. E. Hornowska, Poznań 2001.

Smith R., The Craft of Political Analysis for Diplomats, Washington D.C. 2011. <https://doi.org/10.2307/j.ctt1djmhw6>

Weber M., Polityka jako zawód i powołanie, oprac. Z. Krasnodębski, tłum. A. Kopacki, P. Dybel, Kraków 1998.

Wolin S., Political Theory as a Vocation, "The American Political Science Review" t. 63, 1969, nr 4, s. 1062-1082. <https://doi.org/10.2307/1955072>

Leszek Nowak *Kultura pamięci i racjonalny osąd polityczny. Znaczenie krakowskiej szkoły historycznej*

Bobrzyński M., Dzieje Polski w zarysie, [w:] M. Bobrzyński, Zasady i kompromisy. Wybór pism, wybór W. Bernacki, Kraków 2001, s. 1–128.

Burke E., Rozważania o rewolucji we Francji, tłum. D. Lachowska, Kraków–Warszawa 1994.

Buszczyński S., Cierpliwość czy rewolucja. Wybór pism, wybór K.K. Daszyk, Kraków 2020.

Chołoniewski A., Duch dziejów Polski, Kraków 1918.

Daszyk K.K., Stefan Buszczyński – obrońca „spotwarzonego narodu”, [w:] S. Buszczyński, Cierpliwość czy rewolucja. Wybór pism, wybór K.K. Daszyk, Kraków 2020, s. VII–LVI.

Filipowicz S., Polska 1918–2018. Idee i koncepcje polityczne, [w:] 1918–2018. Polska w zmieniającym się świecie, Międzynarodowa Konferencja Naukowa, 18–19 października 2018 r., WNPIŚM UW.

Filipowicz S., Ujarmienie rozumu politycznego. Polityczne horyzonty krakowskiej szkoły historycznej, Warszawa 1984.

Grabski A.F., „Podpalacze” przeciw „lidze brandmajstrów”. Z dziejów walki z krakowską szkołą historyczną, [w:] A.F. Grabski, Perspektywy przeszłości. Studia i szkice historiograficzne, Lublin 1983, s. 341–412.

Grześkowiak-Krwawicz A., Dyskurs polityczny Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Pojęcia i idee, Toruń 2018.

Grześkowiak-Krwawicz A., Regina libertas. Wolność w polskiej myśli politycznej XVIII wieku, Gdańsk 2006.

Kalinka W., Wstęp do „Ostatnich lat panowania Stanisława Augusta”, [w:] W. Kalinka, Galicja i Kraków pod panowaniem austriackim. Wybór pism, wybór W. Bernacki, Kraków 2001, s. 127–140.

Korzon T., Początki Sejmu Wielkiego [W związku z dziełem Kalinki], [w:] T. Korzon, Odrodzenie w upadku. Wybór pism historycznych, oprac. M.H. Serejski, A.F. Grabski, Warszawa 1975, s. 373–408.

Koźmian S., Rzec o roku 1863, [w:] S. Koźmian, Bezkarność. Wybór pism, wybór B. Szlachta, Kraków 2001, s. 132–226.

Masłowski M., Mity i symbole polityczne Europy Środkowo-Wschodniej, Warszawa 2020.

Miłkowski Z., Rzec o obronie czynnej i skarbie narodowym. Wybór pism, wybór P. Koryś, Kraków 2009.

Rymkiewicz J.M., Reytan. Upadek Polski, Warszawa 2013.

Serejski M.H., Naród a państwo w polskiej myśli historycznej, Warszawa 1977.

Smoleński W., Szkoły historyczne w Polsce (Główne kierunki poglądów na przeszłość), Warszawa 1986.

Stańczycy. Konserwatyzm, który przeminął?, red. J. Kłoczowski, Kraków 2016.

Szlachta B., Kilka uwag o stosunku polskich konserwatystów do dziedzictwa romantycznego, [w:] B. Szlachta, Szkice o konserwatyzmie, Kraków 2008, s. 311–342.

Szujski J., Dumania samotną godziną. Niepoemata i nierozprawa, [w:] J. Szujski, O fałszywej historii jako mistrzyni fałszywej polityki. Rozprawy i artykuły, wybór H. Michalak, Warszawa 1991, s. 148–165.

Szujski J., Kilka uwag o „Dziejach Polski w zarysie” Michała Bobrzyńskiego, [w:] J. Szujski, O fałszywej historii jako mistrzyni fałszywej polityki. Rozprawy i artykuły, wybór H. Michalak, Warszawa 1991, s. 367–434.

Thompson E., Polskość to normalność, <https://polskawielkiprojekt.pl/2014/06/polskosc-to-normalnosc/> (dostęp: 20 XII 2021).

Weber M., Polityka jako zawód i powołanie, [w:] M. Weber, Polityka jako zawód i powołanie, Z. Krasnodębski, tłum. A. Kopacki, P. Dybel, Kraków–Warszawa 1998, s. 55–110.

Wierzbicki A., Europa w polskiej myśli historycznej i politycznej XIX i XX wieku, Warszawa 2009.

Wierzbicki A., Spory o polską duszę. Z zagadnień charakterologii narodowej w historiografii polskiej XIX i XX wieku, Warszawa 2010.

Mirosław Karwat *Przyczynek do fenomenologii maski*

- Allert T., Niemieckie pozdrowienie. Historia fatalnego gestu, tłum. B. Baran, Warszawa 2008.
- Baudrillard J., Symulakry i symulacja, tłum. S. Królak, Warszawa 2005.
- Bauman Z., Płynna nowoczesność, tłum. T. Kunz, Kraków 2006.
- Bauman Z., Retrotopia. Jak rządzi nami przeszłość, tłum. K. Lebek, Warszawa 2018.
- Bauman Z., Tożsamość. Rozmowy z Benedetto Vecchim, tłum. J. Łaszcz, Gdańsk 2007.
- Bierach A.J., Za maską człowieka. Czy można oszukiwać posługując się językiem ciała?, Wrocław 1996.
- Caillois R., Gry i ludzie, tłum. A. Tatarkiewicz, M. Żurowska, Warszawa 1997.
- Caillois R., Żywioł i ład, wybór A. Osęka, tłum. A. Tatarkiewicz, Warszawa 1973.
- Cetwiński O., Minkner K., Popkulturyzacja polityki, „Dyskurs. Czasopismo politologiczne” 2005, nr 1, s. 5–21.
- Cichosz M., (Auto)kreacja wizerunku polityka na przykładzie wyborów prezydenckich w III RP, Toruń 2003.
- Crépon P., Religie a wojna, przeł. E. Burska, Gdańsk 1994.
- Debord G., Społeczeństwo spektaklu, tłum. A. Ptaszkowska, L. Brogowski, Gdańsk 1998.
- Derber Ch., Zaistnieć w społeczeństwie. O potrzebie zwracania na siebie uwagi, tłum. M. Gajdzińska, Gdańsk 2002.
- Elementy marksistowskiej metodologii humanistyki, red. J. Kmita, Poznań 1973.
- Filipowicz S., Demokracja. O władzy iluzji w królestwie rozumu, Warszawa 2007.
- Filipowicz S., Mit i spektakl władzy, Warszawa 1988.
- Filipowicz S., Twarz i maska, Kraków 1998.
- Goćkowski J., Woźniak A., Bał przebierańców, Łomża 2005.
- Goffman E., Człowiek w teatrze życia codziennego, oprac. J. Szacki, tłum. H. Datner-Śpiewak, P. Śpiewak, Warszawa 1981.
- Goffman E., Rytuał interakcyjny, tłum. A. Szulżycka, Warszawa 2006.
- Goffman E., Zachowanie w miejscach publicznych. O społecznej organizacji zgromadzeń, tłum. O. Siara, Warszawa 2008.
- Golinowski J., Wizerunki organizacji politycznej, Warszawa 2004.
- Górka M., Karnawał i media jako determinanty współczesnej polityki, Koszalin 2015.
- Ingarden R., Spór o istnienie świata, t. 2: Ontologia formalna, tłum. D. Gierulanka, Warszawa 1987.
- Karwat M., Akredytacja w życiu społecznym i politycznym, Warszawa 2009.
- Karwat M., Authenticity as a Test of Identity, „Politeja” t. 17, 2020, nr 5 (68), s. 35–62.
<https://doi.org/10.12797/Politeja.17.2020.68.02>

- Karwat M., Rytualizm jako praktyczna forma estetyzacji polityki, "Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Politologica" t. 297, 2019, nr 22, s. 200-218.
<https://doi.org/10.24917/10.24917/20813333.22.13>.
- Karwat M., Ucieczka przed tożsamością. Antynomie i paradoksy identyfikacji polskich polityków i partii, [w:] Dylematy polskiej transformacji, red. J. Błuszkowski, Warszawa 2007.
- Karwat M., Zagubieni przewodnicy, czyli meandry podmiotowości ekspresywnej, [w:] Paradoksy polityki, red. M. Karwat, Warszawa 2007.
- Kelles-Krauz K., Historia i rewolucja, wybór S. Filipowicz, Warszawa 1983.
- Kenney P., Rewolucyjny karnawał. Europa Środkowa 1989, tłum. P. Szymor, Wrocław 2005.
- Kertzner D.I., Rytuał, polityka, władza, tłum. Z. Simbierowicz, Warszawa 2010.
- Krzpiew M., Fenomen ekshibicjonizmu w telewizji, Kraków 2005.
- Krzywicki L., Wybór pism, oprac. S. Kałuski, Warszawa 1978.
- Lachs Ch., Kultura narcyzmu. Amerykańskie życie w czasach malejących oczekiwań, tłum. G. Ptaszek, A. Skrzypek, Warszawa 2019.
- Leary M., Wywieranie wrażenia na innych. O sztuce autoprezentacji, tłum. A. Kacmajor, M. Kacmajor, Gdańsk 1999.
- Lipiec J., Ontologia świata realnego, Warszawa 1979.
- Łagowski B., Symbole pożarły rzeczywistość, Kraków 2011.
- Malicka M., Bycie sobą jako ideał, Warszawa 2002.
- Mann S., Jak w pracy ukrywać to, co czujemy, i udawać to, co czuć powinniśmy, tłum. H. Wrzosek, Warszawa 1999.
- Mannheim K., Ideologia i utopia, tłum. J. Miziński, Lublin 1992.
- Marciniak E.M., O udawaniu w polityce, [w:] Etyka i polityka, red. E.M. Marciniak, T. Mołdawa, K.A. Wojtaszczyk, Warszawa 2001, s. 207–217.
- Markiewicz S., Socjologiczne prawo retrospekcji Kazimierza Kelles-Krauz, Warszawa 1964.
- Marks K., Engels F., Dzieła, t. 7, Warszawa 1963.
- Marks K., Osiemnasty brumaire'a Ludwika Bonaparte, wstęp M. Beylin, Warszawa 2011.
- Morisson C., Krucjaty, tłum. M. Kropiwnicka, Warszawa 1997.
- Myśl filozoficzno-religijna Reformacji XVI wieku, wybór L. Szczucki, Warszawa 1972.
- Obywatelski protest i karnawał uliczny. Serbia, 17 listopada 1996 – 20 marca 1997, red. J. Tyszka, Poznań 1998.
- Ossowski S., Z zagadnień psychologii społecznej, Warszawa 1967 (Dzieła, t. 3).
- Pawełczyk P., Polityk, czyli aktor, [w:] Etyka i polityka, red. E.M. Marciniak, T. Mołdawa, K.A. Wojtaszczyk, Warszawa 2001, s. 196–206.
- Pease A., Język ciała. Jak czytać myśli ludzi z ich gestów, tłum. E. Wiekiera, Kraków 1997.

Psychologia spostrzegania społecznego, red. M. Lewicka, J. Trzebiński, Warszawa 1985.

Siewierska-Chmaj A., Mity w polityce. Funkcje i mechanizmy aktualizacji, Warszawa 2016.

Simmel G., Socjologia, tłum. M. Łukasiewicz, Warszawa 1975.

Sudjic D., Kompleks gmachu. Architektura władzy, tłum. A. Rasmus-Zgorzelska, Warszawa 2015.

Szacki J., Uwagi o marksowskim pojęciu „świadomości fałszywej”, „Studia Socjologiczne” 1966, nr 2 (21), s. 7–19.

Szacki J., Tradycja, Warszawa 2011.

Szczegóła L., Między mistyfikacją a nieświadomością. O pojęciu świadomości fałszywej, Poznań 1999.

Szczurkiewicz T., Studia socjologiczne, Warszawa 1970.

Szmajke A., Autoprezentacja – maski, pozy, miny, Olsztyn 1999.

Szmidt O., Autentyczność: stan krytyczny. Problem autentyczności w kulturze XXI wieku, Kraków 2019.

Tatarkiewicz W., O bezwzględności dobra, Warszawa 1919.

Tönnies F., Wspólnota i stowarzyszenie. Rozprawa o komunizmie i socjalizmie jako empirycznych formach kultury, tłum. M. Łukasiewicz, Warszawa 1988.

Wojtusiak E., Z problematyki munduru społecznego. Esej socjologiczny, „Kultura i Społeczeństwo” t. 26, 1982, nr 1–2, s. 107–132.

Sławomir Józefowicz *Gorgiasz na Twitterze. O ponowoczesnych rekonfiguracjach prawdy*

Baudrillard J., The Gulf Wars did not Take Place, tłum. P. Patton, Bloomington 1995.

Bauman Z., Nowoczesność i zagłada, tłum. F. Jaszucki, Warszawa 1992.

Bell D., Kulturowe sprzeczności kapitalizmu, tłum. S. Amsterdamski, Warszawa 1994.

Block D., Post-Truth and Political Discourse, Cham 2019. <https://doi.org/10.1007/978-3-030-00497-2>

Castells M., The Rise of the Network Society, Chichester, West Sussex-Malden, MA 2010. <https://doi.org/10.1002/9781444319514>

Dershowitz A., Cancel Culture. The Latest Attack on Free Speech and Due Process, New York 2020.

Filipowicz S., Czy prawda ma przyszłość? "Academia" 2019, nr 1-2 (57-58), s. 43-44.

Filipowicz S., Prawda i wola złudzenia, Warszawa 2011.

Foucault M., Trzeba bronić społeczeństwa. Wykłady w Collège de France, 1976, tłum. M. Kowalska, Warszawa 1998.

Fukuyama F., Liberalism and Its Discontents, New York 2020.

Fuller S., Post-Truth. Knowledge as a Power Game, New York [2018].

- Haidt J., Why the Past 10 Years of American Life Have Been Uniquely Stupid. It's not Just a Phase, "The Atlantic" 11 IV 2022, <https://www.theatlantic.com/magazine/archive/2022/05/social-mediademocracy-trust-babel/629369/> (dostęp: 15 IV 2022).
- Hunter J.D., Culture Wars. The Struggle to Define America, [New York] 1991.
- Interpretacja i nadinterpretacja. Umberto Eco oraz Richard Rorty, Jonathan Culler, Christine Brooke-Rose, red. S. Collini, tłum. T. Bieroń, Kraków 1996.
- Jaeger W., Paideia. Formowanie człowieka greckiego, tłum. M. Plezia, H. Bednarek, Warszawa 2001.
- Kuźniarz B., Goodbye Mr. Postmodernism. Teorie społeczne myślicieli późnej lewicy, Toruń 2011.
- Lukes S., Power. A Radical View, New York 2004. https://doi.org/10.1007/978-0-230-80257-5_2
- Lyotard J.-F., Kondycja ponowoczesna. Raport o stanie wiedzy, tłum. M. Kowalska, J. Migasiński, Warszawa 1997.
- Lyotard J.-F., Postmodernizm dla dzieci. Korespondencja 1982-1985, tłum. J. Migasiński, Warszawa 1998.
- Marcuse H., Człowiek jednowymiarowy. Badania nad ideologią rozwiniętego społeczeństwa przemysłowego, oprac. W. Gromczyński, tłum. S. Konopacki [et al.], Warszawa 1991.
- Markowski M.P., Baudrillard. Słownik, [w:] J. Baudrillard, Ameryka, tłum. R. Lis, Warszawa 1998.
- Matthewman S., Hoey D., What Happened to Postmodernism?, "Sociology" t. 40 (3), 2006, s. 529-547. <https://doi.org/10.1177/0038038506063673>
- McIntyre L.C., Post-truth, Cambridge 2018. <https://doi.org/10.7551/mitpress/11483.001.0001>
- McLuhan M., Understanding Media. The Extensions of Man, Cambridge, Mass. 1994.
- Mouffe Ch., The Democratic Paradox, London-New York 2000.
- Nerczuk Z., Traktat "O niebycie" Gorgiasza z Leontinoi, "Przegląd Filozoficzny" t. 6, 1997, nr 3 (23), s. 79-94.
- Nietzsche as Postmodernist. Essays Pro and Contra, red. C. Koelb, Albany 1990.
- Ortega y Gasset J., Bunt mas, przeł. P. Niklewicz, Warszawa 1995.
- Reale G., Historia filozofii starożytnej, t. 1: Od początków do Sokratesa, tłum. E.I. Zieliński, Lublin 1994.
- Relativism and Post-Truth in Contemporary Society. Possibilities and Challenges, red. M. Stenmark, S. Fuller, U. Zackariasson, Cham 2018.
- Rorty R., Pierwszeństwo demokracji wobec filozofii, tłum. P. Dehnel, "Odra" 1992, nr 7-8, s. 22-30.
- Rorty R., Przygodność, ironia i solidarność, tłum. J. Popowski, Warszawa 1996.
- Sim S., Post-Truth, Scepticism and Power, Cham 2019. <https://doi.org/10.1007/978-3-030-15876-7>
- Sokal A., Bricmont J., Modne bzdury. O nadużywaniu pojęć z zakresu nauk ścisłych przez postmodernistycznych intelektualistów, tłum. P. Amsterdamski, Warszawa 2004.
- Sugiera M., Strefy kontaktu w czasach postprawdy, [w:] Bądźmy w kontakcie! Strefy kontaktu jako narzędzie rozpoznawania współczesności, red. E. Bał, K. Wojnowski, Kraków 2020, s. 53-79.

Szlachta B., Demokracja unieważniająca filozofię? Kilka uwag o stanowisku Richarda Rorty'ego, [w:] Idee, instytucje i praktyka ustrojowa Stanów Zjednoczonych Ameryki, red. P. Laidler, J. Szymanek, Kraków 2014, s. 63-74.

Wilber K., Trump and a Post-Truth World, Boulder 2017.